basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

TOERISME

NOVEMBER 2022

PUNTE: 200

TYD: 3 uur

Hierdie vraestel bestaan uit 23 bladsye.

Kopiereg voorbehou

INSTRUKSIES EN INLIGTING

Lees die instruksies aandagtig voordat jy die vrae beantwoord.

1. Hierdie vraestel bestaan uit VYF afdelings.
2. Beantwoord AL die vrae.
3. Begin ELKE vraag op 'n NUWE bladsy.
4. Rond jou antwoorde by VRAAG 3.1 tot TWEE desimale plekke af.
5. Toon ALLE berekeninge.
6. Jy mag 'n nieprogrammeerbare sakrekenaar gebruik.
7. Gebruik die puntetoekenning van elke vraag as 'n riglyn vir die lengte van jou antwoord.
8. Skryf netjies en leesbaar.
9. Die tabel hieronder is 'n riglyn om jou te help om jou tyd volgens elke afdeling in te deel.

AFDELING	ONDERWERP	PUNTE	TYD (minute)
A	Kortvrae	40	20
B	Kaartwerk en Toerbeplanning; Buitelandse Valuta-verhandeling	50	50
C	Toeristebesienswaardighede; Kultuur- en Erfenistoerisme; Bemarking	50	50
D	Toerismesektore; Volhoubare en Verantwoordelike Toerisme	30	30
E	Plaaslike, Streeks- en Internasionale Toerisme; Kommunikasie en Kliëntediens	30	30
	TOTAAL	**200**	**180**

AFDELING A: KORTVRAE

VRAAG 1

1.1 Verskeie opsies word as moontlike antwoorde op die volgende vrae gegee. Kies die antwoord en skryf slegs die letter (A–D) langs die vraagnommers (1.1.1 tot 1.1.20) in die ANTWOORDEBOEK neer, bv. 1.1.21 D.

1.1.1 'n Onlangse Covid-19-vereiste vir internasionale reise:

A Visumaansoek
B Bewys van inenting
C Cholerasertifikaat
D Internasionale rybewys

1.1.2 Me. Jones het juweliersware ter waarde van R50 000 tydens 'n onlangse oorsese reis gekoop. Met haar aankoms by die Suid-Afrikaanse doeane, sal hierdie aankope val onder ...

A items wat verklaar moet word.
B items wat nie verklaar moet word nie.
C belastingvrye toelae.
D verbode goedere.

1.1.3 Sydney (+10) is … uur voor Johannesburg (+2).

A 0
B 9
C 8
D 6

1.1.4 Vluguitputting is 'n reisverwante toestand wat deur reis … veroorsaak word.

A oor baie tydsones
B op 'n langafstandvlug
C op ongewone tye van die dag
D slegs in die nag

1.1.5 Die bankverkoopkoers is altyd … die bankaankoopkoers.

A laer as
B hoër as
C gelyk aan
D dubbel

1.1.6 Die bekende muur in Israel wat vir gebede en belydenisse gebruik word:

A Berlynse Muur
B Suidelike Muur
C Klaagmuur
D Oostelike Muur

1.1.7 Petra is in hierdie Midde-Oosterse land geleë:

A Israel
B Jordanië
C Libanon
D Turkye

1.1.8 Die Switserse Alpe staan as ... bekend

A 'n heilige bergreeks vir plaaslike inwoners
B 'n bergreeks in Nepal
C 'n bergreeks wat gewild is vir skivakansies
D die hoogste bergreeks in die wêreld

1.1.9 Die Vredefortkoepel en iSimangaliso Vleilandpark het die volgende in gemeen:

A Beide is in KwaZulu-Natal geleë.
B Beide is natuurlike terreine.
C Beide is kulturele terreine.
D Beide is in Noordwes geleë.

1.1.10 Die huidige handelsmerk van Suid-Afrika:

A	**B**
C	**D** ***Inspirerende nuwe maniere***

1.1.11 Riglyne wat uniforms en ander kledingstukke wat tydens werksure gedra moet word, reguleer:

A Kleredragkode
B Mediabeleid
C Verpakkingsbeleid
D Valutakode

1.1.12 'n Basiese diensvoorwaarde wat by 'n dienskontrak ingesluit is:

A Finansiële uitdagings
B Produkverpakking
C Name van besighede
D Kernpligte

1.1.13 Baie verantwoordelike toerismebesighede verbind hulleself tot 'n belofte wat ...

A die negatiewe uitwerking van misdaad sal maksimaliseer.
B die voordele van toeristebesoeke sal laat afneem.
C wildstroping in 'n beskermde gebied sal laat toeneem.
D die uitwerking op die omgewing sal minimaliseer.

1.1.14 Lugdienspersoneel ontvang vliegkaartjies teen 'n afslagprys as 'n ...

A reisvoordeel.
B stedelike legende.
C geheime kliënt.
D doeanevereiste.

1.1.15 'n Volhoubare praktyk wanneer 'n lodge in 'n omgewings-sensitiewe area gebou word:

A Bome word afgekap om die lodge te bou.
B Bakstene word uit die buiteland ingevoer.
C Groot areas word skoongemaak om die lodge te bou.
D Wandelpaaie van hout word om bestaande bome gebou.

1.1.16 Die G20 (Groep van Twintig)-byeenkoms wat in November 2022 in Bali, Indonesië, gehou is, is 'n voorbeeld van 'n …

A wêreldberaad.
B plaaslike gebeurtenis.
C politieke situasie.
D onvoorsiene gebeurtenis.

1.1.17 … is nie 'n veilige betalingsopsie wanneer internasionaal gereis word nie.

A 'n Diners Klub-debietkaart
B 'n EFO ('EFT') elektroniese betalingskaart
C Om groot bedrae kontant by jou te dra
D 'n Voorafgelaaide buitelandsevaluta-debietkaart

1.1.18 'n Voorbeeld van 'n politieke situasie wat 'n invloed op toerisme kan hê:

A Siektes
B Aardbewings
C Tsoenamies
D Burgeroorloë

1.1.19 Die Cape Town Cycle Tour, een van die wêreld se grootste fiets-tydrenne, is 'n voorbeeld van 'n ... gebeurtenis.

A godsdienstige
B wêreld-
C handels-
D beraad

1.1.20 Die Covid-19-pandemie is 'n voorbeeld van 'n …

A politieke situasie.
B natuurlike ramp.
C onvoorsiene gebeurtenis.
D terreuraanval. (20 x 1) (20)

1.2 Gee EEN woord/term vir ELK van die volgende beskrywings deur 'n woord/term uit die lys hieronder te kies. Skryf slegs die woord/term langs die vraagnommers (1.2.1 tot 1.2.5) in die ANTWOORDEBOEK neer, bv. 1.2.6 bankaankoopkoers.

fisiese voorkoms van die besigheid; naamborde; bevorder integriteit; sosiale byeenkoms van die werkers; maatskappyskryfbehoeftes; uniformtoelaes; selfversorging

1.2.1 Papier en penne met die hotelhandelsmerk wat die beeld van die hotel verbeter

1.2.2 Netheid van die reisagentskap en die omliggende tuine

1.2.3 Aanvaarbare haarstyl en kort naels vir manlike werknemers

1.2.4 Die waarde van 'n gedragskode vir toeristegidse

1.2.5 Lugrederye wat tot die koste van die kajuitbemanning se werksklere bydra (5 x 1) (5)

1.3 Kies die korrekte woord(e) uit dié wat tussen hakies gegee word. Skryf slegs die woord(e) langs die vraagnommers (1.3.1 tot 1.3.5) in die ANTWOORDEBOEK neer, bv. 1.3.6 paspoort.

1.3.1 'n Voorbeeld van herwinning is die (herbesoek/hergebruik) van plastiekkratte waarin groente aan 'n restaurant gelewer word.

1.3.2 Om energie-doeltreffende gloeilampe in 'n museum te gebruik, is 'n voorbeeld van volhoubare (bestuur van bronne/bewaring van artifakte).

1.3.3 Die verwydering van (indringerplante/inheemse diere) is voordelig vir die natuurlike omgewing.

1.3.4 'n Toerismebesigheid wat (gryswater/seewater) vir tuinbou-doeleindes gebruik, sal omgewingsbewuste toeriste lok

1.3.5 'n Verantwoordelike toeris sal 'n billike prys vir (massavervaardigde/handgemaakte) aandenkings betaal. (5 x 1) (5)

1.4 Kies 'n bestemming uit KOLOM B wat by 'n wêreldwye natuurramp in KOLOM A pas. Skryf slegs die letter (A–F) langs die vraagnommers (1.4.1 tot 1.4.5) in die ANTWOORDEBOEK neer, bv. 1.4.6 G.

KOLOM A		KOLOM B	
1.4.1	Baie toeriste moes in 2022 hulle vakansie na hierdie Suid-Afrikaanse kusprovinsie as gevolg van erge oorstromings kanselleer	A	Filippyne
		B	Madagaskar
		C	Ecuador
1.4.2	Die Januarie 2021-modderstortings het ernstige skade en ontwrigting in hierdie Suider-Afrikaanse buurland aangerig	D	KwaZulu-Natal
		E	Texas
1.4.3	Tropiese storm Megi het in April 2022 ernstige skade in hierdie Suidoos-Asiatiese land aangerig	F	Eswatini
1.4.4	Sikloon Emnati het in Februarie 2022 verwoesting op hierdie Indiese Oseaan-eiland gesaai		
1.4.5	Vlugte is as gevolg van as-uitbarstings vanaf die Wolf-vulkaan in hierdie Suid-Amerikaanse land vertraag		

(5 x 1) (5)

1.5 'n Toeris wat belangstel in Suid-Afrika se Wêrelderfenisterreine wil graag terrein **A**, **B**, **C**, **D** en **E** op die kaart hieronder getoon, besoek. Die toer begin by **A** en eindig by **E**.

Bestudeer die kaart hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

SUID-AFRIKA SE WÊRELDERFENISTERREINE
ONTDEK ONS SKATTE

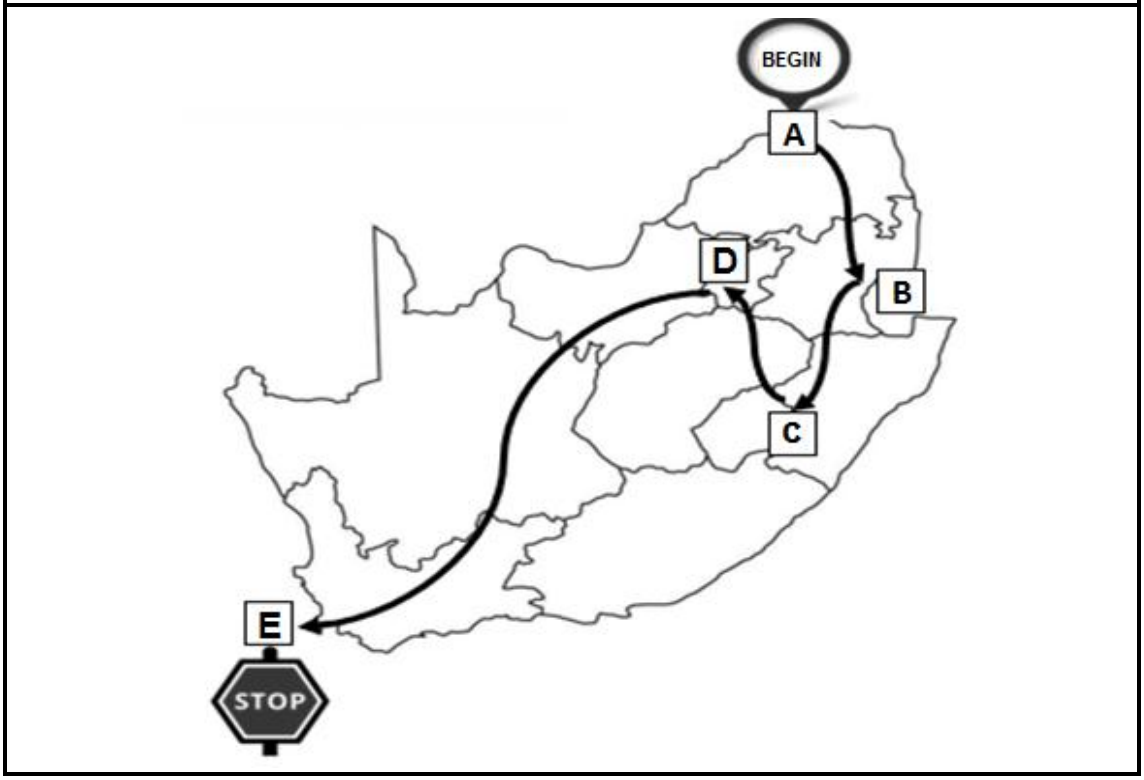

[Bron: Eie skepping]

Identifiseer die Wêrelderfenisterreine wat in VRAAG 1.5.1 tot 1.5.5 hieronder beskryf word.

Skryf slegs die naam van die Wêrelderfenisterrein langs die vraagnommers (1.5.1 tot 1.5.5) in die ANTWOORDEBOEK neer, bv.1.5.6 Vredefortkoepel.

1.5.1 Wêrelderfenisterrein **A** word met die goue renoster verbind.

1.5.2 Wêrelderfenisterrein **B** stel toeriste aan antieke berglandskappe in Mpumalanga bekend.

1.5.3 Wêrelderfenisterrein **C** is Suid-Afrika se enigste gemengde Wêrelderfenisterrein.

1.5.4 Wêrelderfenisterrein **D** toon bewyse van die oorsprong van die mens.

1.5.5 'n Voormalige Suid-Afrikaanse president is by Wêrelderfenisterrein **E** gevange gehou. (5 x 1) (5)

TOTAAL AFDELING A: 40

AFDELING B: KAARTWERK EN TOERBEPLANNING; BUITELANDSEVALUTA-VERHANDELING

VRAAG 2

2.1 Lees die inligting hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

FILAN-TOERISME: 'N GROEIENDE NEIGING

Mnr. Murdock kom van Kanada. Hy is 'n filantroop***** en reis na bestemmings wat toerisme-ontwikkeling benodig. Hy het na die vloedgeteisterde areas in KwaZulu-Natal gereis om te help met die herbou van die beskadigde toerisme-infrastruktuur.

Hy volg die groeiende *filan-toerisme*-neiging, 'n nuwe term wat 'n kombinasie van die woorde 'filantropie' en 'toerisme' is. Die doel van *filan-toerisme* is om na bestemmings te reis om 'n positiewe invloed op beide die plaaslike gemeenskap en die omgewing te hê.

In KwaZulu-Natal het hy by plaaslike B&O'e tuisgegaan en openbare vervoer gebruik.

***Filantroop:** 'n persoon wat vir die gemeenskap omgee deur met projekte te help en finansiële bydraes te maak

[Aangepas uit www.malaymail.com]

2.1.1 Noem EEN manier, in die uittreksel hierbo, waarop mnr. Murdock by *filan-toerisme* betrokke is. (2)

2.1.2 Kanadese toeriste het nie 'n visum nodig wanneer hulle na Suid-Afrika reis nie.

Noem die verpligte reisdokument wat mnr. Murdock sal benodig om Suid-Afrika binne te kom (2)

2.1.3 Daar kan van mnr. Murdock vereis word om bewys van 'n Covid-19-inenting te toon.

Noem die wêreldorganisasie wat vir die regulering van die Covid-19-inentings verantwoordelik is. (2)

2.1.4 Beveel EEN gesondheidsvoorsorgmaatreël vir mnr. Murdock aan wanneer hy die vloedgeteisterde area besoek. (2)

2.2 Bestudeer die Wêreldtydsonekaart en die reisprogram hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

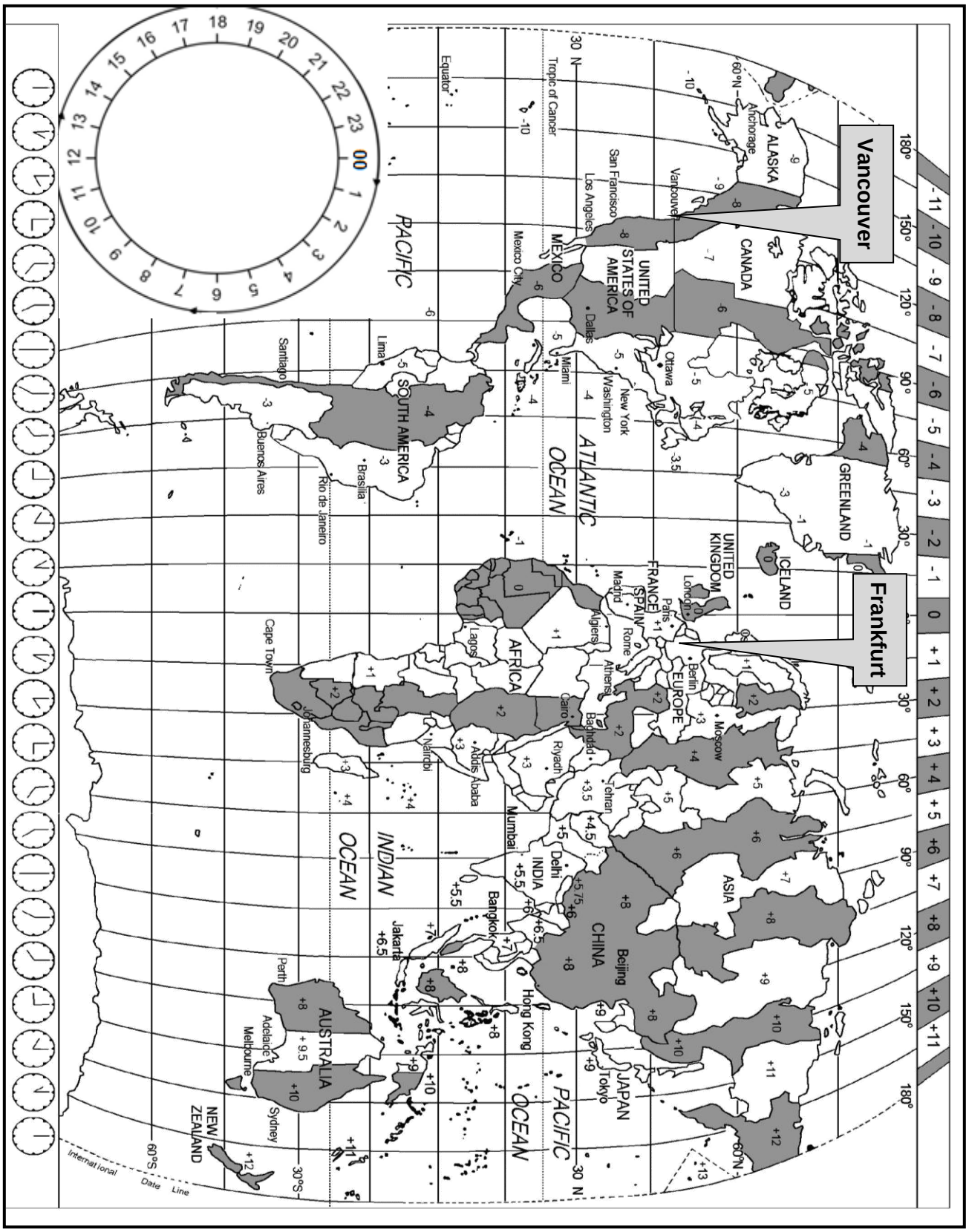

MNR. MURDOCK SE REISPROGRAM

Daar is geen direkte vlugte vanaf Vancouver, Kanada, na Johannesburg, Suid-Afrika nie.

Mnr. Murdock moes vanaf Vancouver Internasionale Lughawe na Frankfurt in Duitsland vlieg om 'n aansluitingsvlug na Suid-Afrika te haal.

- Die vlug het om 18:00 op Saterdag vanaf Vancouver Internasionale Lughawe vertrek.
- Die ononderbroke ('nonstop') vlug het 9 uur geduur.
- Hy was in transito op Frankfurt Internasionale Lughawe in Duitsland totdat sy vlug om 16:00 op Sondag na Suid-Afrika vertrek het.
- Die duur van die vlug na Suid-Afrika was 11 uur.

LET WEL: Kanada en Duitsland het nie DBT ten tye van mnr. Murdock se reis toegepas nie.

2.2.1 Verduidelik die term *aansluitingsvlug.* (2)

2.2.2 Bereken die tyd en dag in Frankfurt toe mnr. Murdock vanaf Vancouver Internasionale Lughawe vertrek het.

Toon ALLE berekeninge. (4)

2.2.3 Mnr. Murdock het om 12:00 op Sondag op die Frankfurt Internasionale Lughawe aangekom.

Bereken hoe lank hy *in transito* was voordat sy vlug na Suid-Afrika vertrek het. (2)

2.2.4 Bereken die tyd en dag wat mnr. Murdock in Johannesburg aangekom het.

Toon ALLE berekeninge. (5)

2.3 Nadat hy op OR Tambo Internasionale Lughawe aangekom het, het mnr. Murdock na paspoortbeheer gegaan. Daarna het hy sy bagasie gekry en deur doeane beweeg.

2.3.1 Kies die doeanekanaal waardeur mnr. Murdock moes beweeg na sy aankoms op OR Tambo Internasionale Lughawe. (2)

2.3.2 Gee EEN rede vir jou antwoord op VRAAG 2.3.1. (2)

2.3.3 Mnr. Murdock het vanaf OR Tambo Internasionale Lughawe na King Shaka Internasionale Lughawe gevlieg. Met sy aankoms op King Shaka Internasionale Lughawe in Durban, het mnr. Murdock vervoer vanaf die lughawe na die B&O benodig. Daar is baie vervoerdiensteverskaffers wat by die lughawe sake doen.

Gee mnr. Murdock raad oor TWEE veiligheidsoorwegings voordat hy 'n vervoerverskaffer kies. (4)

[29]

VRAAG 3

3.1 Bestudeer die inligting hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

TENNISDROOM WORD BEWAARHEID!	
Mev. Murray, 'n tennis-entoesias, het vanaf Suid-Afrika na Londen gevlieg om na Wimbledon, die beroemdste tennis-toernooi in die wêreld, te kyk. Sy het vier dae in Londen deurgebring. Koste van die reis: • Ononderbroke ('non-stop') retoervlug na Londen: R13 000 • Visumkoste: R2 950 • Reisversekering: R1 456 • Wimbledonpakket: R37 850 (akkommodasie, etes en Wimbledonkaartjies ingesluit) Sy het 'n totale begroting van R75 000.	[Bron: www.wikipedia.org]

BUITELANDSE WISSELKOERSE Rand per geldeenheid			
LAND/STREEK	**VALUTA-KODE**	**BANK AANKOOPKOERS (BAK)**	**BANK VERKOOPKOERS (BVK)**
Brittanje	GBP	19,23	20,42
Europa	EUR	16,75	17,22

3.1.1 Noem die geldeenheid wat mev. Murray vir haar reis na Londen benodig het. (2)

3.1.2 Bereken die totale koste in Suid-Afrikaanse rand van mev. Murray se reis na Wimbledon. (2)

3.1.3 Verwys na die bedrag in VRAAG 3.1.2 en na haar totale begroting vir die reis.

Bereken die bedrag in rand wat sy beskikbaar gehad het om in Londen te spandeer. (2)

3.1.4 Mev. Murray het tydens haar besoek aan Londen genoeg geld gehad om te spandeer.

Stem jy saam met die stelling hierbo? Gee TWEE redes vir jou antwoord. (4)

3.1.5 Skakel die totale koste van die reis in VRAAG 3.1.2 om na die geldeenheid wat in Londen gebruik word. (3)

3.2 Bestudeer die inligting en tekenprent hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

VALUTA-KRISIS

Die oorlog tussen Rusland en Oekraïne en die voortslepende Covid-19-pandemie het skommelings in buitelandse geldeenhede tot gevolg gehad en sukkel om stabiliteit te herwin.

Die uitwerking van hierdie wêreldgebeure, asook die plaaslike vloede in KwaZulu-Natal, het 'n negatiewe invloed op die Suid-Afrikaanse rand gehad.

[Bron: www.miningweekly.com]

3.2.1 Verduidelik die term *skommeling*. (2)

3.2.2 Die invloed van die oorlog tussen Rusland en Oekraïne, die voortslepende Covid-19-pandemie en die vloede in KwaZulu-Natal het 'n negatiewe invloed op die waarde van die Suid-Afrikaanse rand gehad.

Bespreek in 'n paragraaf die invloed van 'n swak rand op die toerismebedryf in Suid-Afrika.

Jou paragraaf moet fokus op:

- EEN invloed van die swak rand op inkomende toerisme (2)
- TWEE invloede op die vermenigvuldigereffek in Suid-Afrika (4)

[21]

TOTAAL AFDELING B: 50

AFDELING C: TOERISTEBESIENSWAARDIGHEDE; KULTUUR- EN ERFENIS-TOERISME; BEMARKING

VRAAG 4

4.1 Bestudeer die ikone hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

WÊRELDIKONE

A	B	C
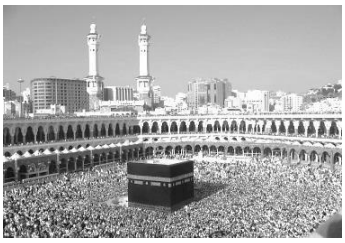		
D	**E**	**F**

4.1.1 Identifiseer ikone **A** tot **F** in die prente hierbo.

Skryf slegs die naam van die ikoon langs die letter in die ANTWOORDEBOEK, bv. G Groot Muur van China. (6)

4.1.2 Verduidelik die verskil tussen 'n *ikoon* en 'n *besienswaardigheid*.
(2 x 2) (4)

4.1.3 Beskryf TWEE unieke kenmerke van ELK van die ikone hieronder:

(a) Ikoon **B** (4)

(b) Ikoon **D** (4)

4.1.4 Bespreek in 'n paragraaf waarom ikoon **E** beskou word as die ikoon wat die meeste in Frankryk besoek word.

Jou paragraaf moet die volgende insluit:

- EEN unieke kenmerk van hierdie ikoon
- EEN ekonomiese voordeel vir Frankryk (2 x 2) (4)

4.2 Bestudeer die inligting hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

FANTASTIESE FUJI
Kaart van die staproetes na en van die kruin van Fuji
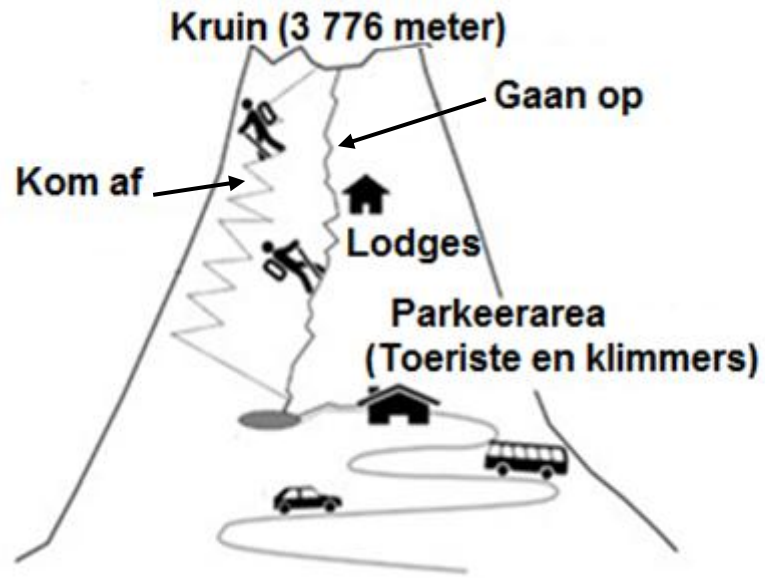
Toerisme is voordelig vir die gemeenskappe wat rondom Fuji geleë is. Daar is egter ook baie uitdagings wat deur die toestroming van toeriste en die hoë besoedelingsvlakke as gevolg van rommelstrooiing veroorsaak word.

[Aangepas uit www.mdpi.com]

4.2.1 Noem die land waar Fuji geleë is. (2)

4.2.2 Noem EEN negatiewe invloed wat massa-toerisme (oor-toerisme) op Fuji het. (2)

4.2.3 Stel TWEE volhoubare en verantwoordelike praktyke voor wat beter bestuur van Fuji tot gevolg sal hê. (4)
[30]

VRAAG 5

Bestudeer die inligting hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

JUWELE VAN DIE NOORD-KAAP

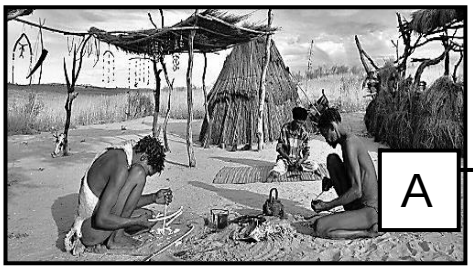

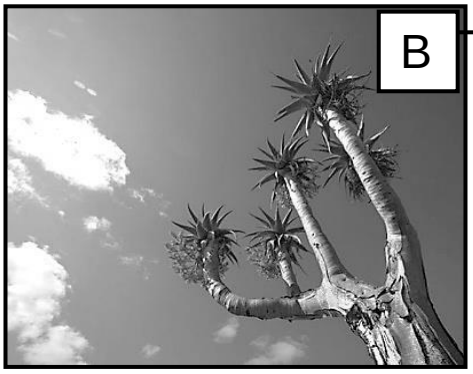

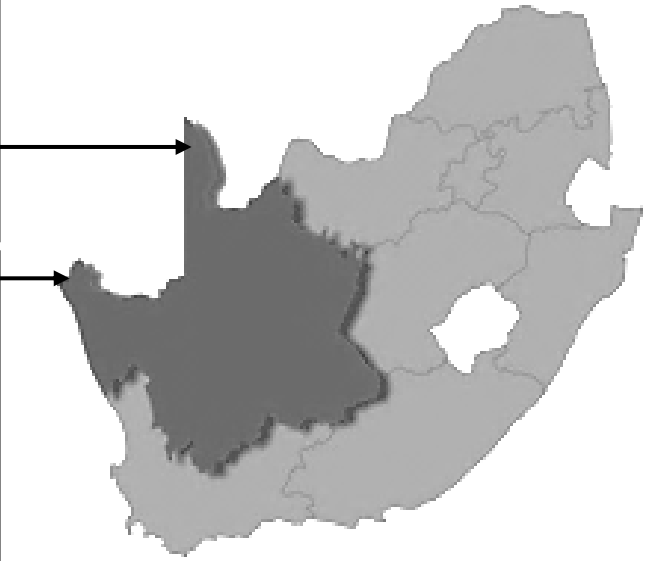

[Aangepas uit www.roomsforafrica.com]

5.1 Identifiseer Wêrelderfenisterreine **A** en **B** in die prente hierbo. (4)

5.2 Die San- en die Namamense word met Wêrelderfenisterreine **A** en **B** verbind (gekoppel aan).

5.2.1 Gee EEN rede waarom dit belangrik is om die kultuur van die San- en die Namamense te beskerm. (2)

5.2.2 Verduidelik EEN manier waarop die Sanmense hulle kultuur aan besoekers aan die area bekendstel. (2)

5.3 Bespreek EEN manier waarop die provinsie voordeel trek uit die Wêrelderfenisterreine wat in VRAAG 5.1 geïdentifiseer is. (2)
[10]

VRAAG 6

Lees die inligting hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

AFRIKA SE REISINDABA 2022

[Bron: www.theevent.co.za]

6.1 Gee die definisie van 'n *reis-handelskou.* (2)

6.2 SAToerisme gebruik Afrika se Reisindaba om Suid-Afrika nasionaal en internasionaal te bemark.

Noem EEN ander reis-handelskou wat in Suid-Afrika gehou word. (2)

6.3 Verduidelik die DRIE stappe waarop die 1%-heffing, wat van toerisme-besighede ingesamel word, gebruik word om SA te bemark. (6)
[10]

TOTAAL AFDELING C: 50

AFDELING D: TOERISMESEKTORE; VOLHOUBARE EN VERANTWOORDELIKE TOERISME

VRAAG 7

7.1 Bestudeer die inligting hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

KAMER MET 'N BETER UITSIG
Instagram-plasing en reaksie van die hotel

Mike Mudau @MikeMudau · 25 Jun 2022
Die binnekant van my kamer by die Tango Hotel is regtig mooi, maar daar is geen uitsig nie.

1 5

Tango Hotels @TangoHotelsLtd · 25 Jun 2022
@MikeMudau Ek is bly jy hou van jou kamer! By watter Tango Hotel gaan jy tuis? Ek kan jou dalk na 'n kamer met 'n uitsig skuif. :D DJ

1 5

Mike Mudau @MikeMudau · 25 Jun 2022
@TangoHotelsLtd Ek is by die Tango Vancouver Suites, maar ek vertrek môreoggend.

1 5

Tango Hotels @TangoHotelsLtd · 25 Jun 2022
@MikeMudau Kan jy my DM ('direct message') sodat ek vir jou 'n paar wenke vir jou volgende bespreking kan gee? :D DJ

1 5 Volg

Mnr. Mudau het 'n plasing op Instagram oor sy kamer sonder 'n uitsig gemaak. Hy het nie die hotel daarby ingesluit ('tag', in kennis gestel/ingelig) nie. Tango Hotelle monitor hulle sosialemedia-platforms baie noukeurig en het binne 'n uur op mnr. Mudau se Instagram-plasing gereageer. Hulle het mnr. Mudau na 'n beter kamer geskuif, waar hy met sjokolade en 'n nota met 'n verskoning verras is.

[Aangepas uit www.zendesk.com]

7.1.1 Daar is verskeie faktore wat tot die professionele beeld van 'n toerismebesigheid bydra.

Identifiseer EEN voorbeeld van professionele optrede deur die personeel van Tango Hotelle. (2)

7.1.2 Afgesien van die beeld van die personeel, identifiseer TWEE aspekte op die Instagram-plasing wat op die professionele beeld van die hotel dui. (4)

7.2 Lees die inligting hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

ROYAL TOERISMEDIENSTE
Billike Arbeidspraktyke

Om hulle werknemers billik te behandel, implementeer Royal Toerismedienste die vereiste diensvoorwaardes.

[Bron: Eie skepping]

7.2.1 Verduidelik TWEE diensvoorwaardes wat met die betaling van personeel verband hou. (4)

7.2.2 Verduidelik die verskil tussen *werksure* en *oortyd*. (4)
[14]

VRAAG 8

Bestudeer die inligting hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

FAIR TRADE TOURISM – KRITERIA VIR TOERISMEBESIGHEDE

- Maatskaplike ontwikkelingsprojekte, bv. infrastruktuur, onderwys, kapasiteitsbou, gesondheid, sanitasie en klimaatsverandering word ondersteun.
- Plaaslike gemeenskappe vind ekonomies baat by werkskepping.
- Geleenthede word vir gaste geskep om tot sosio-ekonomiese ontwikkeling by te dra.
- Besighede koop goedere en dienste by plaaslike verskaffers en ander Fair Trade-maatskappye aan.
- Om besigheid in die area te doen, het nie 'n negatiewe invloed op die plaaslike gemeenskap nie.

[Aangepas uit www.fairtradetourism.org]

8.1 Gee TWEE voorbeelde van hoe Fair Trade Tourism-besighede by sosiale ontwikkelingsprojekte betrokke is. (4)

8.2 Behalwe vir die maatskaplike pilaar, identifiseer TWEE pilare van volhoubare toerisme in die Fair Trade Tourism-kriteria. (4)

8.3 Verduidelik TWEE maniere waarop 'n gesertifiseerde Fair Trade Tourism-besigheid tot die plaaslike ekonomie bydra. (4)

8.4 Gee TWEE redes hoe die frase 'Gaan tuis waar die geld wat jy spandeer, regtig tel', verantwoordelike toerismepraktyke in Suid-Afrika sal aanmoedig. (4)
[16]

TOTAAL AFDELING D: 30

AFDELING E: PLAASLIKE, STREEKS- EN INTERNASIONALE TOERISME; KOMMUNIKASIE EN KLIËNTEDIENS

VRAAG 9

9.1 Bestudeer die koerantartikel hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

VERAFGELEË KONFLIK, PLAASLIKE GEVOLGE
Hoe die oorlog in Oekraïne 'n invloed op Suid-Afrika se toerismebedryf sal hê

Russel Morena: 16 Maart 2022

Die konflik tussen Rusland en Oekraïne lyk dalk ver weg. Dit hou egter ernstige gevolge vir Suid-Afrika en die land se toerismebedryf in.

Stygings in die prys van ru-olie sal hoër brandstofpryse tot gevolg hê vir Suid-Afrikaners met besighede wat goedere aflewer en mense vervoer.

Rusland en Oekraïne is albei belangrike koringprodusente. Hulle verskaf 'n derde van Suid-Afrika se koring, 'n hoofbestanddeel vir die bak van brood. Die internasionale koringprys het as gevolg van beperkte voorraad gestyg.

[Aangepas uit *City Press*, 16 Maart 2022]

9.1.1 Kies die korrekte woord uit dié wat tussen hakies gegee word:

Rusland en Oekraïne is albei in die (Noordelike/Suidelike) Halfrond geleë. (2)

9.1.2 Identifiseer, uit die uittreksel, TWEE invloede wat die oorlog tussen Rusland en Oekraïne op Suid-Afrika het. (4)

9.1.3 Die invloede wat in VRAAG 9.1.2 geïdentifiseer is, sal inkomende internasionale toeriste na Suid-Afrika verder verontrief.

Bespreek DRIE maniere waarop die reisbehoeftes van inkomende internasionale toeriste tydens hulle verblyf in Suid-Afrika negatief geraak sal word. (3 x 2) (6)

9.2 Bestudeer die kaart hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

PROVINSIALE GEDEELTE VAN INTERNASIONALE TOERISTE-AANKOMSTE IN 2020

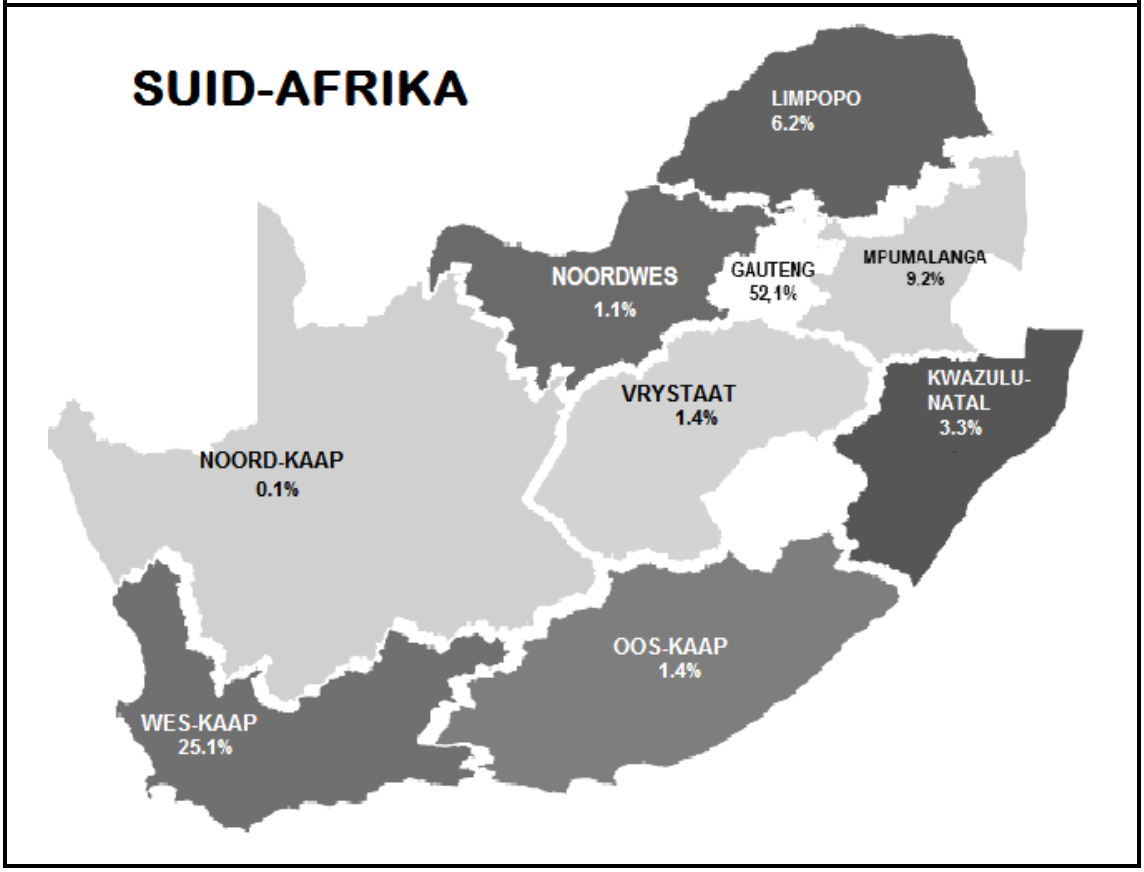

[Bron: *SAToerisme Jaarverslag 2020,* gepubliseer in 2021]

9.2.1 Rangskik die DRIE provinsies wat die meeste internasionale besoekers na Suid-Afrika ontvang het van die meeste tot die minste. (6)

9.2.2 Die twee provinsies wat die minste besoeke ontvang het, was Noordwes (1,1%) en die Noord-Kaap (0,1%).

Gee EEN rede vir die lae internasionale besoekersgetalle aan hierdie provinsies. (2)
[20]

VRAAG 10

Bestudeer die grafiek hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

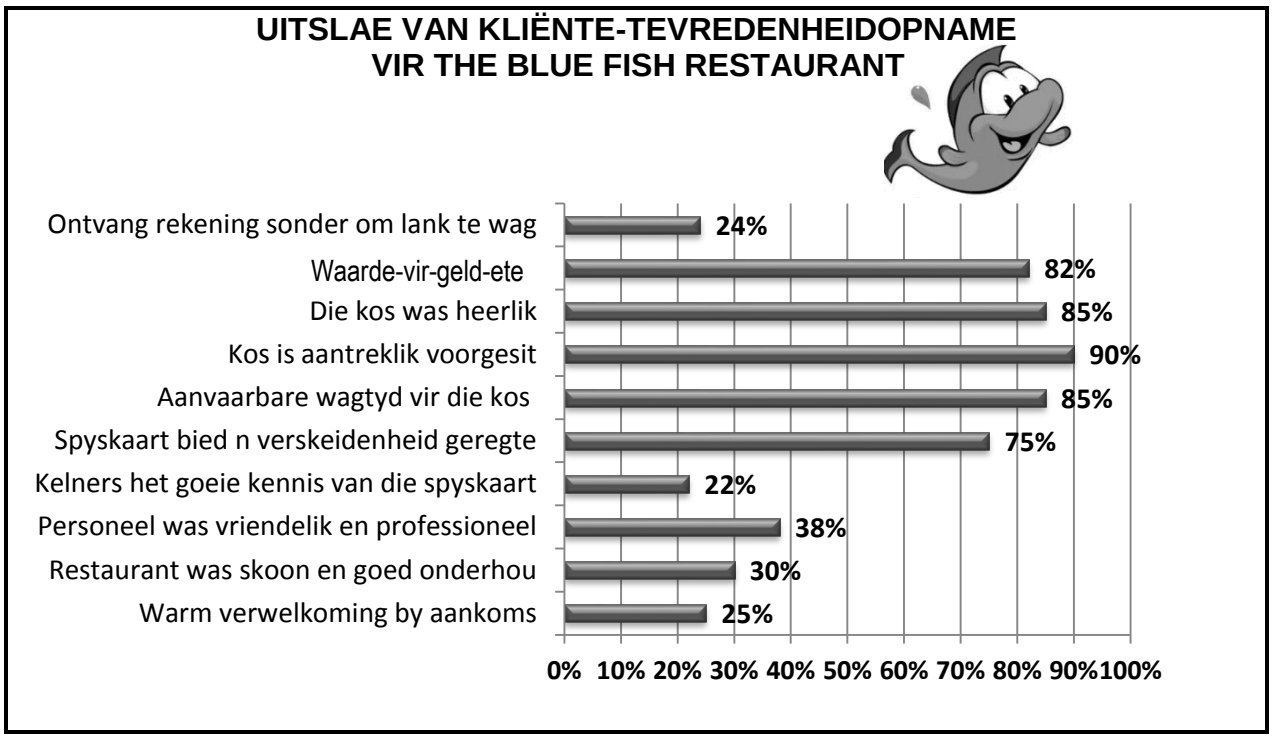

[Bron: Eie skepping]

10.1 Gee EEN rede waarom die eienaar van The Blue Fish restaurant dit nodig gevind het om die opname hierbo te laat doen. (2)

10.2 Die eienaar van The Blue Fish restaurant het 'n kontant-aansporing vir sy personeel ingestel as teken van sy waardering vir goeie werk.

Verwys na die uitslae van die opname en identifiseer die personeel wat die kontantaansporing moet ontvang. (2

10.3 Gee TWEE redes vir jou antwoord op VRAAG 10.2. (4)

10.4 Stel EEN strategie voor wat by die eienaar se aksieplan ingesluit kan word, wat tot 'n toename in besoekergetalle en winsgewendheid vir die restaurant sal lei. (2)

[10]

TOTAAL AFDELING E: 30
GROOTTOTAAL: 200

Kopiereg voorbehou